KARNATAKA

VIKRAMÓRVASÍYA NÁTAKAM.

ಕರ್ಣಾಟಕ

ವಿಕ್ರಮೋರ್ವಶೀಯ ನಾಟಕಂ.

ಮೈಸೂರು ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಆಜ್ಞೆಯ ಪ್ರಕಾರವಾದ
ಸೋಸಲೆ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದು.

ಮೈಸೂರು:
ಸರಕಾರದ ಪ್ರೈವೆಟ್ ಮುದ್ರಾಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು,
೧೮೯೦.

ಕರ್ಣಾಟಕಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಾನುಸಾರವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭಿಮಾನಿಗಳಾದ ದಾವಾರಿ ಬಿಕ್ಷಿ ರಾಯಬಹದೂರ ಮಹಾರಾಜಶ್ರೀ ಎ. ನರಸಿಂಹಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರವರಿಂದಲೂ, ಮತ್ತು ರಾಜಾಸಂಧೂಗಳಾದ ಮಹಾರಾಜಶ್ರೀ ಬಕ್ಷೀಪೇಟ್ ಲಿಂಗರಾಜೇಅರಸುವರಿಂದಲೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಶಿಷ್ಟದಾಸ ಮಹಾಕವಿಯಿಂದ ವಿರಚಿತವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಕ್ರಮೋರ್ವಶೀಯ ನಾಟಕವನ್ನು ಕನ್ನಡಿಸಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಅದು ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವ ನಾಟಕಸಂವಿಧಾನಕಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಕೆಲವು ವರ್ಣನಾವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಗಾನಯೋಗ್ಯವಾದ ಪದಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಸಂಗೀತಪಾಠದ ರೂಪವಾಗಿರುವಂತೆ ಕರ್ಣಾಟಕಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸೊಗಸು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ರಚಿಸಿದ್ದೆನು. ಈಗ ಸಂಸ್ಕೃತನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದಂಕವನ್ನು ಬಿಡದೆ ಓದುವವರಿಗೂ ನಾಟಕದವರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವಂತೆ ರಚಿಸಿರುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಅಭಿಮಾನಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಾಮಾಚಾರ್ಯರವರ ರಾಮಾಸ್ತ್ರಗಳೂ ಮೈಸೂರು ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಕನ್ನಡಸ್ಕೂಲ್ ಹೆಡಮಾಸ್ಟರ್ ಮಹಾರಾಜಶ್ರೀ ಬಿ. ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರೂ ಅನುಕೂಲಾಗ್ರಾಹಿಗಳಾಗಿ ತಿದ್ದಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಸಮ್ಮತಿಸಿರುವದಕ್ಕಾಗಿ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿರುವೆನು. ಇನ್ನೂ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಮಾದವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಗುಣಪಕ್ಷಪಾತಿಗಳಾದ ವಿದ್ವಾಂಸರು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಗ್ರಹಿಸಿ ಎರಡನೆಯ ಮುದ್ರಣದಲ್ಲಿ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

(*) ಓದುವವರು ಕೆಳಗಡೆ ಗೀಟು ಹಾಕಿರುವ ಸಣ್ಣಾಕ್ಷರದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿತವಾಗಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಓದಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ನಾಟಕದವರು (*) ದೊಡ್ಡದಾದ ಗುರುತುಗಳುಳ್ಳ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಹಾಡ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಕೆಳಗಡೆ ಸಣ್ಣಾಕ್ಷರದ ಅರ್ಧ ಗುರುತಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

ಬಾಗಲಕೋಟೆ
ಜಾಲ್ಯ

ಸೊಲಿಯರ ಅಯ್ಯಾಸ್ವಾಮಿ.

KARNATAKA

VIKRAMORVASIYA NATAKAM.

ಕರ್ಣಾಟಕ

ವಿಕ್ರಮೋರ್ವಶೀಯ ನಾಟಕಂ.

ಪ್ರಥಮಾಂಕಂ.

ಶಾಲಿನಿ ॥ ಪುರುಷಸಿಂಹಸ್ಸೋಽಯಮುಮಾಪತಿರಿವ ಸ್ವಯಂ ಸ್ವಯಂವರಕೃತಿಃ ॥
ಶಿರಸಿ ಶಿಖಿನಾ ಧೃತಾಯಾ ಸೇನಯಾ ಗಾಢಮಾಸ್ಫಿಷ್ಟಮೂರ್ಧಾ ॥
ಸ್ವರಮಸಿಸಿಷ್ಟಾಂಗಾಯಾಂ ಮೋಕ್ಷಕೆ ಮಾರ್ಗಣಾಯಾಂ ಸ್ವಯಂ ॥
ತರತಿ ಯುವತಿಸಾಂಗ್ರಾಮಿಕೀಂ ಸೋಽಯಮಗ್ನಿಃ ಶಿಖಿಭ್ಯಾಂ ಸಮಿದ್ಧಃ ॥

ಸೂತ್ರಧಾರಃ.—(ಪರಿಕ್ರಮ್ಯ ನೇಪಥ್ಯಾಭಿಮುಖಂ ಸಂಜ್ಞಯಾ) ಎಲೈ ಪಾರಿಪಾರ್ಶ್ವಕನೆ ಇತ್ತ ಬಾ.

ಪಾರಿಪಾರ್ಶ್ವಕಃ.—(ಪ್ರವಿಶ್ಯ) ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಇದೋ ಬಂದೆನು.

ಶಾಲಿನಿ ॥ ಕ್ಷಿತಿಪತಿಗುಣಶಾಲಿನ್ಯಾಯಕಾಂಕ್ಷಿಣ್ಯಸಿಂಹಃ ॥
ಭುವಿ ಭವತಿ ಪ್ರಜಾನಾಂ ರಂಜನಾದ್ರಾಜಶಬ್ದಃ ॥
ಸ್ಥಿರಯತಿ ಸಿತಕೀರ್ತಿಂ ಸ್ವಾಮಿನಾ ಕ್ಷೇಮಿಣಾಯಂ ॥
ಧರಣಿಧರಣಿಮೇಕಾಂ ಬಾಹುಭಿಃ ಕ್ಷೇಮಿಣೀಂ ॥

॥ ಪಾಠ—ಸಿಂಹಸ್ಸ್ವಯಂ ॥ ॥ ರಾಮಾಶ್ವಃ ॥

ಕ್ಷಿತಿಪತಿ ಪಾಲಯತಿ ॥ ಕ್ಷಿತಿಪಾಲಕ ॥ ಪ ॥ ಕ್ಷಿತಿಪಕ್ಷಾಪಾಲಯತಿ ॥ ಪಾಲಿಕಾಧಿಪಾಲಕ ॥ ೫ ॥ ಪಾಲಾಪೇಕ್ಷಿಣಿ ಗಾಂ ॥ ಪಾಲಯಾಗ ಸಿಂಹಿ ॥ ಕ್ಷಿತಿಪಾಲ ಪಾಲ ಸೋಪಾಲ ॥ ಕ್ಷಿತಿಪಾಲ ಪಾಲ ॥ ೦ ॥ ಪಾಲಯ ಪಾಲಯಾಕ್ಷಿಪಾಲ ॥ ಪಾಲಯ ಸಿಂಹ ಪಾಲಕಾಲ ॥ ಕಾಲಿಪಾಲ ಕಾಲಿಪಾಲ ॥ ಕಾಲಿಪಾಲ ಪಾಲಿಪಾಲ ॥ ೨ ॥ ಕ್ಷಿತಿಪಾಲ ಕ್ಷಿತಿಪಾಲಿಪಾಲ ॥ ಕಾಲಿಪಾಲ ಪಾಲಿಪಾಲ ॥ ಪಾಲಿಪಾಲಿಪಾಲ ಪಾಲಿ ॥ ಪಾಲಿಪಾಲ ಪಾಲಿ ॥ ೩ ॥

ಸೂ.—ಪಾರಿಪಾರ್ಶ್ವಕನೆ ಈ ಸಭಾಸದರು ಪೂರ್ವ ಕವಿಗಳ ರಸವತ್ತಾದ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ನೋಡಿರುವರು. ಈಗಲಾ ಕಾಳಿದಾಸ ಮಹಾಕವಿ ರಚಿತವಾದ ವಿಕ್ರಮೋರ್ವಶೀಯವೆಂಬ ನಾಟಕವು ಕರ್ಣಾಟಕ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತ್ಕರ್ಣಾಟಕಾಧೀಶ್ವರ ಭಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರವರ ಆಸ್ಥಾನವಿದ್ವಾಂಸನಾದ ಸೋಸಲೇ ಅಯ್ಯಕಾಸ್ತ್ರಿಯಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದು. ಆ ನಾಟಕ ಪನ್ನಾತಿ ಇವರನ್ನು ಸಂತೋಷಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಪಾತ್ರ ವರ್ಗವನ್ನು ಎಚ್ಚರ ಗೊಳಿಸು.

ಪಾ.—ಆರ್ಯನ ಆಜ್ಞೆ ಮಾನಿಸುವೆನು. (ಎಂದು ಹೊರಟು ಹೋದನು).

ಸೂ.—ಈ ಸಭಾಸದರಿಗೆ ನಾನು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೆನು.

ಕಂದ ॥ ಕವಿಗಳುಪೂರ್ವರು ಸೂರೆಗೊಳಿಗಿ ।
ಪ್ರಾವಿರಳ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯದಿಂದೆ ಪೇಳಿ ಸತ್ಕಥೆಯೊಳ ॥
ಪಡೆಕುತುಕದಿಂದಯ್ಯ ಸುಧೀ ।
ಕವಿ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ್ವ್ಯಾ ಕಾಳಿದಾಸನ ಕೃತಿಯೊಳ ॥ ೨

ಹೆಂಡತಿ.—ಅಯ್ಯೋ! ನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿರಕ್ಷಿಸಿ!

ಸೂ.—(ಕೇಳಿ) ಇದೇನು! ಯಾರೋ ವಿಮಾನಚಾರಿಗಳು ಸೈನ್ಯದಿಂದ ಮೋಹಿಯಿಡುವಂತಿದೆ (ಯೋಚಿಸಿ) ಓಹೊ! ತಿಳಿಯಿತು ತಿಳಿಯಿತು—

ಕಂ ॥ ಧನಪತಿಯಂ ಸೇವಿಸಿ ನ ।
ರ್ತನದಿಂದಂ ಮೆಚ್ಚಿಸಿರುವ ಮಿಮ್ಮಾರ್ಜುನಿಯಂ ॥
ಪಸಾಹಿಸಿ ಸೆಳೆದಿಹಿಯೆ ಸುರಾಂ ।
ಗನೆಯರಿವರ ದೀನರವದೆ ಮೋಹಿಯಿಡುತಿಪ್ಪರ್ ॥ ೩

(ಎಂದು ಹೊರಟು ಹೋದನು).

ಇಂತಿದು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ.

———

(ಶಾಂತಾ ಅವರನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರವೇಶಿಸುವರು).

ಅಸ್ಸ.—ಅಯ್ಯೋ! ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಪಾತವೂ ಗಗನದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಶಕ್ತಿಯೂ ಇರತಕ್ಕವರು ನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿರಕ್ಷಿಸಿ.

(ಮಹಾಬಾಹುವಾದ ಪುರೂರವನು ಗಾಳಿಯೊಡನೆ ರಥವನ್ನೇರಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುವನು).

ರಾಜಾ.—ಅಳಬೇಡಿ ಅಳಬೇಡಿ; ಇದೊ ನಾನು ಸೂರ್ಯೋಪಾಸನೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವೆನು. ನಾನು ಪುರೂರವನು. ಯಾತಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಹುತ್ತೀರಿ ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ.

ರಂಭೆ.—ಅಕ್ಕನೆ ದೈತ್ಯಬಾಧೆಯಿಂದ ಹೊರಡಿಹುದ್ದೆವು.

ರಾಜಾ.—ನಿಮ್ಮ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ದೈತ್ಯನು ಪಾಪಾಪರಾಧವನ್ನು ಮಾಡಿರುವನು?

ಮೇನಕೆ.—ಮಹಾರಾಜನೆ ಕರ್ಣೋಪಕರ್ಣದಿಂದ ಭೀತನಾದ ಇಂದ್ರನಿಗೆ ತಪಸ್ವಿಗಳನ್ನು ಜಯಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಮಾರ್ಗ್ಗದಂತೆಯೂ ಸ್ವರ್ಗಾಳ್ವಿಕೆ ಅಲಂಕಾರ ಪ್ರಾಯವಾಗಿಯೂ ಕಾಮದ್ಯಾಯಿಂದ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನೂ ಪರಿಷ್ಕರಿಸತಕ್ಕವಳಾಗಿಯೂ ಇರುವ ನನ್ನ ಪ್ರಿಯಸಖಿಯಾದ ಊರ್ವಶಿಯು ಈಕೆಯ ಭವನದಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಿರಣ್ಯಾಪುರವಾಸಿಯಾದ ಕೇಶಿಯೆಂಬ ದೈತ್ಯನು ಆಕೆಯನ್ನೂ ನನ್ನಿಷ್ಟದ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯನ್ನೂ ಸೆರೆಹಿಡಿಕೊಂಡು ಹೋದನು.

ರಾಜಾ.—ಆ ದೈತ್ಯನು ಹೋದದ್ದೆಲ್ಲಿಗೆ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದೆ?

ಸಾಮ್ಯೆ.—ಈಶಾನ್ಯ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಹೋದನು.

ರಾಜಾ.—ಮಹಾರಾಣಿ ನಿನ್ನ ಮಾಟವನ್ನು ಬಿಡಿ ಈಗಲೇ ನಿನ್ನ ಸಖಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವಂತೆ ಯತ್ನಿಸುವೆನು.

ಅಸ್ಸ.—ಚಂದ್ರನಿಗೆ ಮುಖ್ಯಗನಾದ ನಿಮಗೆ ಅದು ಯೋಗ್ಯವೆ.

ರಾಜಾ.—ನನ್ನನ್ನು ನೀವೆಲ್ಲಿ ಕಾಣಿರುತ್ತೀರಿ?

ಅಸ್ಸ — ಈ ದೇವತೆಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರರು.

ರಾಮ — ಎಲ್ಲೆ ಸೂತನೆ ರಾಜಾಧಿರಾಜನಿಗೆ ಬೆಗಡಿಂದ ರಥವನ್ನು ಬಹಳ ಬೇಗ ಹೊಳಗಡೆಕಡು.

ಸೂತ — ಆಯುಷ್ಮಂತನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ (ಎಂದು ರಥವನ್ನು ನಡೆಸುವನು).

ರಾಮ — (ರಥವೇಗವನ್ನು ನೋಡಿ) ಛಾಛಛಾಷ್ಟ ! ಈ ರಥವೇಗದಿಂದ ನಾನು ನನಗಿಂತಲೂ ಮುಂಚೆ ಹೊರಟ ಗರುಡನನ್ನಾದರೂ ಹಿಡಿಯಬಲ್ಲೆನು. ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಪರಮ ದ್ರೋಹಿಯಾದ ಆ ದೈತ್ಯನನ್ನು ಹಿಡಿಯದೆ ಬಿಡೊಂದುಸಾಧ್ಯವೆ ? ಆಹ !

ಪೃ ! ಪಾವುವು ಧೂಳಿಯಂತೆ ಮುಗಿಲ್ಗಳ ಚೂರ್ಣಕವೆಸಗಿ ಚಿತ್ರದೊಳಿ
ಬೆರೆದವೊಲಾಗಿದ್ದಾದು ತುರಂಗಿರಸ್ಸ್ಥಮುದಗ್ರಜಾಮರಂ ।
ತಿರುಗುವ ಗಾಲಿಪುಷ್ಟಕಮಮಾಂತರದೊಳೆ ಪರತೊಂದರಾಳಿಯಂ ।
ನಿರುಕಿಸೆ ಪಿಂದುಮೀರಥದ ಬೆಗಡೆ ನಿಟ್ಟಿಸೆ ಕೇತನಾಳಿಯಂ ॥ ೪

(ಎಂದು ಸೂತನೊಡನೆ ಹೊರಟು ಹೋಗುವರು).

ರಂಭೆ. — ಇನ್ನು ನಾವು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ ಬಡೆಯಿರಿ.

ಅಪ್ಸರೆಯರು. — ಒಳ್ಳೆಯದು (ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಪರ್ಯಾಯದಂತೆ ಮುಂದುವರಿಯುವರು).

ರಂಭೆ — ಎಲೌ ಸಖಿಯರೆ ಆರಾಜಪುತ್ರನು ನಿಮ್ಮ ಮಾತೋಕ್ಕೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬಲ್ಲನೆ ?

ಮೇನಕೆ — ನೀನು ಸಂಶಯಪಡಬೇಡ. ಇಂದ್ರನೊಡನೆ ತನಗೆ ಕಷ್ಟ ಬಾಧೆಯುಂಟಾದಾಗ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರಾಜರಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಈ ಮಹಾರಾಜನನ್ನೇ ಕರೆಯಿಸಿ ಬಹುಮಾನದಿಂದ ತನ್ನ ಸೇನೆಗೆ ಅಧಿಪತಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವನು.

ರಂಭೆ — ಹಾಗೆಯೇ ಆ ಮಹಾರಾಜನು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಉಪಯೋಗ ಬಾರಲಿ.

ಸಿಂ.—(ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡುವಂತೆ) ಎಲೌ ಸುಂದರಿಯರೆ ನಿಮ್ಮ ಕೈಸ ಕಳೆಸ್ಸು ಬಿಡಿ. ಅರಣ್ಯಾಕಳ್ಳಜಿಂದೆಯೊಳ್ಳ ತ್ತಿರುವ ಚಾಂದ್ರಸ್ಯಾಂದನ ಪ್ರಾಸ್ಥಾನದ ಆ ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜನು ಇದೋ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಆತನಿಂದಿಗೂ ಜಯಶಾಲಿಯಾಗಲಿ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಸನ್ನ.

(ಎಲ್ಲರೂ ಕೈಮುಗಿದು ಕೊಂಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ರಾಜನೂ ಸಂತೋಷ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದೇ ಕಾಣಿಸುವ ಹಾಗೆ ಕೈಮುಗಿದು ಕೊಂಡಿರುವ ದಾಸಿಯರೂ ಸಂತೋಷ ಪ್ರಕಟಿಸುವರು).

ಚಿತ್ರ.—ಎಲೆ ಸಖಿ ಸಂಭ್ರಮಿಸಿರೊ ಸಂಭ್ರಮಿಸಿರೊ.

ರಾಜ.—*ಕಂ ! ಎಲೆ ಭೀರುವೆ ಮೂಗಾಗದಂ !

ಸಲಿಯುವ ಸುರಪತಿಯು ಕೈಮುಗಿಯಲಿಂದಿರಳಿಯಂ ॥

ಶೋಭಿಸುವಿನ್ನುದರೆ ಮುಂದೆ !

ಕ್ಷಲದೊಳ್ ಬಿಡುವಂತೆ ಬೆಸಿ ಕಣ್ಣಂ ಬಿಡುವೆಂ ! ॥ ೩ ॥

ಚಿತ್ರ.—ಅಯ್ಯೋ ! ಉಸುರಾಡುವುದರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಬದುಕಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವಳು. ಇನ್ನು ಮೂರ್ಛೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ.

ರಾಜ.—ಈಕೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಭಯಪಟ್ಟಿರುವಳು. ದಯಾಳ್ಳಳಾದರೆ—

ಕಂ ॥ ಈ ರಮಣಿಯೆದೆಗಾಯೆಳಗೊಸ್ಸುವ !

ಸೌರಭಯುಕ್ತವಾದ ಕಲ್ಪಸುಮದಮಲೆಳದಂ ॥

ಪಾರುತೆ ಸೂಸಿರುಗುಂ ಸುಡ !

ಪೈರಿಗಳಂದೆಗೊಡ ಪ್ರಸಮಯಗಳಂ ॥ ೬

---

*ಕಂ—ಮುಗಿದ ॥ ॥ ಅಧಿ.೪ ॥

ಇತಿಂತು ಮೂರ್ಛೆಯಾಗಿ ! ಭೀತಿಯೇನು ಕಾಂತೆ ! ಮಾತನಾಡು ಸುಂದರಿ ! ಸ್ತ್ರೀತಿಯನ್ನು ತೋರು ॥ ೧ ॥ ಆ ಸಿಂಹಕ್ಕೆ ಮೆಯಿಂದ ! ಕಂಗೆಸಿಮಿಡಾಂದ ! ಸಾಕಾಗಿ ಸೋಲದು ! ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ॥ ೨ ॥ ಕಾಲರೆದು ಬೆಳ್ಳಯುಷಿ ! ಪುಂಡಿಯಿಂದ ಬೆಂದು ॥ ಈ ವಿಜಾಲೇತ್ರವನ್ನು ! ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳು ॥ ೪ ॥

ಚಿತ್ರ—ಎಲೆ ಸಖಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸು. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೀನು ಅಪ್ಪಣೆಸ್ಸ್ರಾಯಂತೆ ಕಾಣಿಸುವಿಲ್ಲ.

ರಾಜಾ—ಕಂ । ಸುಮುಖೋಕ್ತಮಾಲೆಯೆನಿಸಿಪ್ಪೆಗಳ ।

ರಮಣಿಯ ಹೃದಯಂ ಭಯಪ್ರಕಂಪಮನುಳಿ ॥

ನ್ನಿ ಮೊಗತ್ತಂ ಸೂಚಿಸುವಂ ।

ತಮಿಯಾ ನೀರೆಯ ಸೆರಂಗು ಪೊಡರ್ದಾಗಿರಿನ್ನಂ । ೩

(ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಮುಖಗೆ ಬಿಗಿಯುತ್ತಾ ಬರುವದು.)

ರಾಜಾ.—ಚಿತ್ರಲೇಖೆ ಇದೊ ನೋಡು ನಿನ್ನ ಸಖಿಗೆ ಮೂರ್ಛೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಾ ಬರುವದು.

ವೈ। ಬೇಗನೆ ಸುಧಾಮಯೀಕಿಸಲುಮಂ ಬಿಡುತಿಪ್ಪೆಗಳಂಜಿದಂದೆ ಕ ।

ಬ್ಬೆಗೆಗಳಿಯುತ್ತ ಮಿರ್ದ್ದಾಪ ನಿಂಬ್ಬಿಯ ಮುಖಂಬರಿಯುಂದರಿಂಪಿಂ

ಜಾಗುಳ ನಿಕಾಂತಕಳ್ಳಪತಿಯಂತ ಮಾಲಕ್ಷಮಾಣಾಂಪ ಗಾಂಗೆಪ್ಪೆಂಗಳ ।

ಪ್ಪಗಿಪುಣೆಪ್ರ ಕಾಂ ಕಳೆದಪಳ್ ತರಿಪಿಂತಳೆದಿರ್ದ್ದ ಮೂರ್ಛೆಯಂ ।

ಚಿತ್ರ.—ಎಲೆ ಸಖಿ ಇನ್ನು ಭಯವನ್ನು ಬಿಡು ದುಃಖವನ್ನು ಕಳೆದು ಕಣ್ಣನ್ನು ತೆರೆ ದೇವ ಕತ್ರುಗಳಿಲ್ಲ ಜಯವಾದವು.

ಮಾಧ್ಯ—(ಕಣ್ಣನ್ನು ತೆರೆದು) ಎಲೆ ಚಿತ್ರಲೇಖೆ ನನ್ನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಕಾಪಾಡಿದ ಮಹಾತ್ಮನು ಬಂದನು ದಿವ್ಯಾಕೃತಿಯುಳ್ಳ ದೇವೇಂದ್ರನೊ ?

ಚಿತ್ರ—ದೇವೇಂದ್ರನಲ್ಲ. ದೇವೇಂದ್ರ ಸದೃಶವಾದ ಈ ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಭುವೊಡೆಯನೆಂದು.

---

೩ ರಾಗ—ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಿ । ೧ ಆದಿತಾಳ ॥

ತೋರುಬೇಗಂದಾ ॥ ಪ ॥ ಮೀರದಮಾರ್ಗ್ಗಂಗಳಿಯುಂಕಂಡೆ ॥ ಅ ॥ ಮಿಂದು ಕಾರನಪಮಿಗೆ । ತಿಮಿಂದರಗಾವ ॥ ಕ್ರಮಂ ದಿಮಿಂದ ಕಾತ್ರಿಯಾಪ್ಪೋರ್ ॥ ೧ ॥ ಅಧ ಳೊಳಾಪಾಯ । ಸ್ಥರದಮಪ್ಪೊಯಿಯ । ಮೊರದಿರುದ್ಯಾಯ । ಬೆಯಂದಾ ॥ ೨ ॥ ದಕ ಕಾಂಯಾಕಿ ಪ । ದ್ಯೊಡೆಕಳಂದಕೆಯಂ ॥ ಮಾಣಪಿಯತೆಳಿಯುವಗಂಗೆಯಪ್ಪೋರ್ ॥ ೩ ॥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ! [illegible] !

[illegible]

[illegible] ॥ [illegible]

[illegible] ! [illegible] !

[illegible] — [illegible] ! [illegible] ! [illegible] !

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಇದ್ದ ಈ ಮಾಯಾಮೃಗ ಕಾಂಚನಮಯವೆಂಬ ಸಂಶಯ [illegible] ಕೆಳಗೆ [illegible] ಸಂಸ್ಕೃತ ಕವಿಗಳ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪಮಾನ [illegible] ಕಾಣಬಹುದು, ನೋಡಿರಿ—

ಕಂ। [illegible]

[illegible]

[illegible] ೧೪

[illegible]—

ಕಂ. [illegible]

[illegible]

[illegible] ೧೬

ಟಿಪ್ಪಣಿ—[illegible] ಮಾಯಾಮೃಗ ಅಯಾಚಿತವಾಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಇದೇ ಹೇಳಿದಾಗ.

ವಿವರಣೆ—ಈ ಕೃತಿಯ ಮೂಲಕಥೆಯ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಸಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾವ್ಯದ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಅರಿಯಲು ಕೆಳಗಿನ ಮೂಲಕಥೆ ಓದಿರಿ.

ಟಿಪ್ಪಣಿ—ಸಿದ್ಧಿಪ್ರಿಯ ಶಿಷ್ಯರಾದ [illegible] ಮಂಗಳಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

[illegible]

ಅಪ್ಪ — [illegible] ಮಗಳೆ ಅಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಮಗಳ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಈ ಬಾಲಿಶ ಮಾತನ್ನು ಪರಿಹಾಸಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೆಯಲ್ಲಾ ನಿನ್ನ ಮಾತನ್ನು ನಿಜಕ್ಕೂ ನಿಜ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾಳೆ.

ಚಿತ್ರ — [illegible] ನಿಮ್ಮ ಮಾತಿನ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟು ನಾನು ನಿನ್ನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬಂದೆ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ರಾಮ — ಹೋಗಿ ಬಾರಮ್ಮ, ಮಲಗಿಕೊಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಸೊಗಸಾದ ಹೆಣ್ಣು.

([illegible] ಅಭಿಮಾನದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು [illegible] ಕೊಡುವರು.)

ಚಿತ್ರ — ([illegible]) ಹೆಣ್ಣೆ! ಈ ಬೆಳ್ಳನ್ನ ಕಾಲಿಗೆ ನಿನ್ನ ಮೂಗ್ಗೆಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು [illegible]

(ಅಲ್ಲಿ ಕೂತಿದ್ದ [illegible] ಮಾಲೆಯನ್ನು ಕೊಡುವಳು.)

ಬಿಳ್ಳಾಗಿ ಇದನ್ನೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ.

ಚಿತ್ರ — (ನೋಡಿಕೊಂಡು) ಬಹಳಾ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿದೆ ಬಿಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಪ್ಪ — ಬಾಯ್ಬಿಟ್ಟು ಹೇಳಿ, ಬಿಡಿಸಿ ಬಿಡಿಸಿ.

ಚಿತ್ರ — [illegible] ಬಿಡಿಸುವುದೇನು.

ಅಪ್ಪ — [illegible] ಕಾಲಿಗೆ ಹಾಕಿ) ಹಗ್ಗ ಸಿಕ್ಕಿದ ಆಡಿನ ಮೂಗನ್ನು ಕಾಣಿಸಿರಿ.

(ಸಿಕ್ಕಿದ್ದ [illegible] ಕಾಣುವಳು.)

ರಾಮ — (ಕೆಮ್ಮುತ್ತಾ)

ಕಂ ॥ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆಂದಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ॥

ಪರಿಹರಿಸಿದವನೆಂದಾಗ ಮೂಗ್ಗೆಯ ಕೊಟ್ಟ ॥

ಸ್ವಸಹೀಕರಿಸಿದಾಗ ॥

ಪರಸ್ಪರಿಸಿದ್ದ ಮೂಗ್ಗೆಯಾಗಿ ಕಸಿಯಿತು ॥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

(ಎಂದು ಕೊಂಡಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ).

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

(ಎಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿದಳು).

[illegible]

(ಕೃತಾರ್ಥವಾಗಿ)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

(ಅಂಚೆಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಳಿಯ.

[illegible]

ಸೂಚಿಸುವುದು)

[illegible]

ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆ ?

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]?

[illegible]

[illegible]

[illegible]?

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಗಡಿಪಟ್ಟಿ

[illegible]

ಬಿಡುವುದು

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಕೆಂಪಿನ ಉಂಟಾಗುವದು.

[illegible]

ಪನ್ನು ಹೊರಟುವೆ ?

[illegible]

ಸ್ವಾಮಿಯಾಳಗಿದಿರಿಸಾ ||

[illegible]

(ಎಂದು ಹಾಡಿದನು).

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಪಿಳ್ಳೆ—[illegible] ಕೆಲ ಮಾಡಿದ್ದೆ ಅಂತ ಹೇಳ್ತಾ ಇದ್ದಾಳೆ.

ಕಾಂ—ಮೊಸ್ಕೆ ಅಂದ ಹಾಗೆ ...

ಕಾಂ॥ [illegible] ।
[illegible] ॥
[illegible] ।
[illegible] ॥ ೨೦ ॥

ಪಿಳ್ಳೆ—ನಾ ಇಂದಿನಿಂದ ಮೊದಲ ಮೊದಲ ಹೇಳ್ತಾ ಇದ್ದೆ ಅಂತ ಹೇಳ್ತಾಳೆ. ಸಿಟ್ಟು ಅಂತಾಳಲ್ಲವೆ? ಕಾಲ್ಮಾಡಿ ಬಿಡ್ತಾಳೆ ಕೆಲ್ಸ ಮಾಡ್ಬೇಕಾದ್ರೆ ಕೈಲಿ ಕೆಲ್ಸ ಮಾಡ್ಬೇಕಂತೆ.

ಕಾಂ—ಮೊಸ್ಕೆ ಅಂದ ಹಾಗೆ ...

[illegible]

ಪಿಳ್ಳೆ—(ಬೆಂಕಿಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬೆಂಕಿ ಕಡ್ಡಿ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲ್ಸ ಮಾಡ್ಬೇಕಂತೆ. ಕೆಲ್ಸ ಮಾಡ್ಬೇಕಂತೆ.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

(illegible)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[

[illegible]

[illegible]

(మరుసు తెలియదు).

[illegible]—([illegible])

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] –

[illegible] ।

[illegible]

[illegible]

[illegible] ॥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ॥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ಎಂದು ಕೇಳಿದೆನು.

([illegible])

([illegible])

ಉತ್ತರ : [illegible] ಕೊಂಡು [illegible] ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ [illegible] ಕಾಣ ಕಾಣದ ನನ್ನ [illegible] ಮೇಲೆ [illegible] ಇದೆ ನನಗೆ [illegible] ಗಳಿಂದ [illegible] ಕಷ್ಟ ದ [illegible] ಕೊಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿಲೂ ಕಾಣದಂತೆ ಈ [illegible] ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇರುವೆ ?

ಚಿತ್ರ — [illegible] ಕ್ಲಿಕ್ಕಿಸುವಾಗ್ಗೆ ನನ್ನ [illegible] ಕಾಣ [illegible] ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವೆ ನಾನೇ ಆ ಸ್ವರೂಪವಾಗಿದೆ ! [illegible]

ಉತ್ತ : [illegible] ಇದೇ [illegible] ನನ್ನನ್ನು ಆ [illegible] ಬಗೆ ಕಡೆಯಿಂದ ದೊಗೊಂಡು [illegible] ನಿಗೆ [illegible]

ಚಿತ್ರ — [illegible] ಉದ್ದಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡವರನ್ನು [illegible] ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಎಂದಿಂದ [illegible] ನನ್ನ [illegible] ಕಡೆಯ ಬಂದೆವು.

ಉತ್ತ — [illegible] ನನ್ನ ಕೈಯ [illegible] ಆ [illegible] ಅಲ್ಲಿರುವುದೇ [illegible] ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ [illegible]

[illegible]

[illegible]

ಉತ್ತ : [illegible] ಕೇಳಿ [illegible] ಕೈ [illegible] ದಳು ॥ ೧ ॥

ಚಿತ್ರ : [illegible] ॥ ೨ ॥

ಉತ್ತ : [illegible] ॥ ೩ ॥

[illegible]

ಮಸುತ್ತಿ ರುವೆನು.

[illegible]

[illegible]

ಮಡುತ್ತಿ ರುವೆನು.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ಕಾರಣ ಪೂರ್ವಕ. ಕೇಳುವ—

[illegible]

ಕೊಳ್ಳಿರಿ !

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ಕಚವೆಯವಾಗಿದ್ದು ?

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ಪಡೆಸ್ಸಲ್ಲೆ ?

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಚತುರ್ಥಾಂಕವು.

(ಸ್ಥಳ [illegible] ಮಹಾರಾಣಿಯ ಅರಮನೆ.)

ಸಖಿ— ಮಹಾರಾಣಿಯವರ್ಗೆ ಯಾರು ಮಹಾರಾಣಿ ಕಿಲ್ಲ ಮೂಲಕ್ಕೆ [illegible] ಅವರ್ಗೆ ಸೋಲಿಸಿದ ಕಿಲ್ಲ [illegible] ಅವರ್ಗೆ ಸಮ್ಮತಿಸಿದ್ದಾರೆ?

ಮಹಾ— ಯಾರ್ ಕೇಳಿ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಮಹಾರಾಜರ ಸಮಕ್ಷಮ ಸೋಲ್ಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಕೂಡ ಕೆಲ ಕಿಲ್ಲ ಕೆಲ ಕಿಲ್ಲ ಅವರ್ಗೆ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

(illegible)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

೨) [illegible]

[illegible]

ಅಸಮಾನ [illegible]

[illegible]

(ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ [illegible], ಅಯ್ಯಾ! ನನ್ನ [illegible] ದೇವರ ಮೇಲೆ ಮಹಾಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ –

ತಂಬೂರಿ ಹಿಡಿದು ಹಿರಿಯಪ್ಪಾಯನು ।
ಸಂಗಾತಿಯೊಂ ತಿ ಸಂಗಾಗಿ ಹೊಗಳಿದೆವಾಗಿ ।
ತಂದಿದ್ದ ಮಿಂಗಾಯ ತಂಬಿ ।
ಗಂದಂ ಪೊ ಗಳಿಂ ಪೊಡದ ಮೆಸೆಂದಿನೆವುಂ ॥ ೩ ॥

ಅದು! ನನ್ನ ಸಂತಾನವನ್ನು ನಾನೇ ಪ್ರಶಂಸಿಸಿಕೊಂಡಿರುವೆನೆ. "ನಾವು ಶಿಷ್ಟರು ಕಾರಣಾ" ಎಂದು ಪರಮಾತ್ಮರು ಮುನಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದುಂಟು! ಈಗ ಈ ಪರ್ಯಾಯವನ್ನು ನಾನು ಯಾರಿಗೆ ನಿವಾರಣೆಮಾಡಿಕೊಡಲಿ? (ನೋಡಿ, ಬಿಂದಮೇಳ ಇದ್ದು ಯಾರಿಗೆ ನಿವಾರಿಸಿ, ಈ ಪರ್ಯಾಯಾಲದ್ದಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವ ಬೇಸರವನ್ನು ದಾಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವೆನು. ಇರಲಿ ಈಗ, –

೬ಕ್ಷ! ಸಕಲಾಗಮಪ್ರವೀಣರಾದ ಶ್ರೀ ಮಹಾಕ್ಷೇತ್ರದ ಚಂದ್ರಾಕಾಂತ
ಬಳಿಕೇರಿಯ ಶಿಷ್ಟಮಕ್ಕಳ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ಪಡೆದವರಾದರು ।
ಕಳಿಯದ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ರಂಜಿಸುವ ಸೆಕೆಯಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ।
ಕ್ಷಳಗಾಗಿ ಪಾಲಿಸಿದವರ್ಗ ಕಿತ್ತಪ ರಾಮಾಯಣವಿಹಾರಂಗಳಂ ॥ ೬ ॥

ಈಗ ಸಮಸ್ತರು ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕ್ಲಾಸಿಸಿಕೊಂಡ್ಡರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣಕಾಂತೆಯನ್ನು ಮರೆಯಲಾರೆನು. (ಎಂದು ಹೆಮ್ಮೆಪಡುತ್ತ) ಅಯ್ಯಾ! ಪ್ರಿಯೆಯಾದ್ದನ್ನು ಮರೆತಿರುವೆಯಲ್ಲ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ॥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ! ಈ [illegible]
[illegible] ಕಾಲುಕಾಡಗದ [illegible] ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಒಡ[illegible]
[illegible] ಉಳ್ಳ [illegible] ಬಿಟ್ಟೇ [illegible]
ವೆನು. [illegible] ಅಸ್ತ್ರ!

ಕಂ. [illegible] |
[illegible] ॥
[illegible] |
[illegible] ॥ ೧೪ ॥

ಬಿಟ್ಟೇನು ಇದು ಈ [illegible] ಬಿಟ್ಟ [illegible]
[illegible] ಇದನ್ನು [illegible]
[illegible] ವೆನು. [illegible]

*ಕಂ॥ [illegible] |
[illegible] ॥
[illegible] |
[illegible] ॥ ೧೩ ॥

ಇದೇನು [illegible] ಇದು [illegible]
[illegible] ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು [illegible]
[illegible] ಯಿತು. (ಸ್ವಲ್ಪ [illegible])

*ಕಂ॥ [illegible] ॥ [illegible] ॥

[illegible] ॥ [illegible] ॥ [illegible]
[illegible] ॥ ೨ ॥ [illegible] ॥ [illegible]
[illegible] ॥ ೨ ॥ [illegible] ॥ [illegible]
[illegible] ॥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ।

[illegible] ॥

[illegible] ।

[illegible] ॥

ಸೀತಾ ರಾಮಾಯಣದ್ದು ಮೇಲಿನ ಸಾಲು ಸೀತೆಯದು ನಿನ್ನ ದುರ್ಬುದ್ಧಿ ಕೆಟ್ಟಿದೆ. ಮಿಥಿಲಾ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಸೀತೆಯ (ಅಂದರೆ ಸೀತೆಯ ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ನಾನು ಹಾಗೆ ಮೇಲಿನ.

ಈ ಮಾತಿನ ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತದೆ ।

[illegible] ॥

[illegible] ।

[illegible] ॥ ೬೦ ॥

ಬಿಲ್ಲಿನ ಕೆಳ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮಹಾರಾಜನನ್ನು ಕೊಂದು ಕೊಂಡು ಬಂದ ಮಹಾ ಶೂರ ಮಹಾ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ಮೆರೆದ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಈ ಮಾಂಸದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ ಮೇಲೆ.

ಈ ಮಾತಿನ ಮುಂದೆ ಸಾಗುವುದಿತು ।

[illegible] ॥

[illegible] ।

ಬಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ ಮಹಾಸಿದ್ಧಿ ಸೀತಾ [illegible] ॥ ೪೨ ॥

ಅದೇ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡೆ. [illegible] ಕಾಣದೆ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ಸೀತೆಯ ಸಿಟ್ಟಿನ್ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದ ಕೆಲಸ ಮೇಲೆ ಸೀತೆಯ ಸಿಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ. ಮಿಥಿಲಾ ಪಟ್ಟಣ ಸೀತೆಯನ್ನು ಕಳಿಸಿ ಮೇಲೆ [illegible] ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಕಣಮಾಗಂಬಿದೆಲ್ಲನೊಳ್ಳುವಿಗೊಂಬಿನ ಗಾಂಗಿಲ್ಲಿ ।
ಪಿಡಿಯ ಬಾಸಮಿರ ಪಿಂಗಳಾಗಾಸಲ್ಲಿಗ್ಗಿ ಪೊಗಳ್ದಪಂ ॥

ಉನ್ನ ಅಪ್ಪಿನವಾಂಗಳ್ಳ ಗಿರಗಾಪಿನ ... ಗಳ್ಳಾಗಿ ಗೊಂ! ಅಪ! ಸಂಭಿಕಂಬಿಗಳು ಈ ಪರ್ವತವು ಸಿಂಹಾಸನ ಬಂಗಾರದ ಮಂಡ್ಪ, ಇದರ ಗ್ರಾಲ್ಲಗಳಾದರೂ ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ದೇವತೆಗಳ! (ಮಾಸ ನಡಿಸಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು) ಅಪ್ಪಿ! ನನ್ನ ಮಂಗಳಿಗಾಗಿ ದಿನ ಪೋಷಣವನ್ನು ನೋಡಿದ್ದ ಅಪ್ಪಿಯಳು ಸಮಾಂತರಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಾಹಿರಾಂಬಿಯನ್ನು ಮೊಂದಿಸ್ತಾ, ಈಗ ನನ್ನ ದುರಿಷ್ಟದ್ದಿಂದ ಆ ಮೋಕ್ಷದ ಮಾಟಗಳ್ಳರ ಮೊಂದಿತು, ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲ ಪರ್ವತಗಳಾದರೂ ಸಿಂಹಗಳಾಗಿ ಅಲ್ಲಿವೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪರ್ವತವನ್ನು ನಳಾದಿ ಸುಟ್ಟನ ಹಿಂಬಿಡುವುದೆ

ಕಂಗಿರಿತ್ತಿಗಳ್ ಸೂಕ್ಷ್ಮಳ್ ಗಾಂಬರೆ ।
ಸಿಕಂಬಿಂಬಿತ ಕ್ಷಿಕ್ಷ ಸಿಕಂಬಿ ಪೊರ್ಕಳ್ಳಿಂದಂ ॥
ಸಂಗಿರ ಮಂ ಕೊಂಡ್ಯ ಮಿಕ್ಕಿಂದಿ ॥
ಅಗಾಂಗಿ ಕಾಂಗಿನ್ನ ತ್ರಿಪ್ಪಿಂಗಿಗ್ಗಿಗಳಿಂ ॥ ೬ ॥

ಇದೇನು ಸುಟ್ಟ ಸಿಡಿಯಿಂದ, ಮಂದಿರಲ್ಲಿಯಿಂದ ನನ್ನ ಮಂಡ ಕಾಣಿಸ್ತಿದೆಯೊ, ಬಿಳ್ಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕ ಪೊಳ್ಳಿ ಕೆಳಗಿದೆ (ಮಿಂಚಿಕ್ಕ ಕಳಗಿ)

ಕಂಗಿಳ್ಳಿಂ ಕಿರುಮಕ್ಕ ಪೂಮಿಂ ।
ಸಿಂಗ್ಗಿಂ ಸಾಂಗಿಗಳಾಂಗಿಂಗಿಂ ಪೆಸಿ ॥
ರಿಸ್ಸ ನ್ನೆತ ಸಾಂಗಿಂಗಿತ್ರಿಂ ।
ಪ್ರಸ್ಸಿಂಗಿಂ ಸ್ಸಿಂಗ್ಗಿ ರಿಸ್ಸಿಂಗಿಂಗಿಂ ॥ ೮ ॥

(ಕಿರಿಯಳ್ಳ ಪ್ರಸ್ಸಿಂಗಿಂಗ್ಗ ಕೆಳಗ ಸಿಂಗಾಂಗಿಂ, ಮಂಗಿಂಗ್ಗಿಂಗಿಂ ಸ್ಸಿಂಗ್ಗಿ ಬೆಂಗಿಂ ಪೆಳ್ಳಿಂ. ಅಲ್ಲಿ ಪರ್ವತ ಸಿಂಗ್ಗಿಂಗಿಂಗಿಂ ಅಲ್ಲಿ ಸಿಂಗ್ಗಿ ಸ್ಸಿಂಗಿಂ ? (ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಸುಟ್ಟ ಹೊಗೆ! ಇದೇ ಈ ಪರ್ವ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

(ಅ[illegible] ಕ್ಷ[illegible] ಸ್ಥಾ[illegible] ಈ ಒಕ್ಕಲು [illegible] ಸ್ಥಾ[illegible] ಸ್ಥಾ[illegible] ಸ್ಥಾ[

[illegible]

ಆಗ ಮಾಯೆಸ್ಸ್ರಿಯರು ಈ ಮೊದಲನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ ಸಿಂಹಳ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಯೊಂದರ ಎತ್ತರೂ ಈ ಬಂದೊಡನ್ನು ಪದ್ಧತಿಯ ಮೇಲಿ ರಾಗಾದಿಯಾಗಿರುವ ರಕ್ಷದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಕ್ರಮ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿದ್ದನು; ಗುರುಕುಲದಲ್ಲಿ ಮೂರ್ಖನಾದ ನಾನು ಈ ಸಂಗತಿಯ ನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ನಿನ್ನ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದೆ ಈ ಕ್ರಮ ಕ್ರಮೇಣವಾದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಬಿಡದೆ ಮಾಯಾಶಕ್ತಿ ಅಳವಡಿಸಿದೆನು.

ಪ — ನಿನ್ನ ಮೇಲ್ಪಾಲ್ಗಳ ಸಂಗತಿಯೇನು ಅದೆ,

ಕಂ॥ ಅಸಿದತಿಪಿಂದೆಪಾಸೊಳ |

ಮಂಗಿನೆನ್ನಂ ಸ್ವಾಸಿಯಂತೆಸುವನೀಂ ।

ಪಂಪ್ರಗಾಗಿರುಳ ಮೊಂತು |

ಪ್ರಕಾಶ್ಯಮಪ್ಪಿರಮಿಂದೋಗವಂ ನಮಿಸಿದೆಪೆಳ । ೮೦ "

ಅಲ್ಲಿ ನೋಡು ನಿನ್ನ ಸಮಕಾಲಿಕ್ಕೆ ಅಲಂಕಾರದ ಆ ರಕ್ಷವು ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದು ; ಇದರ ಮುಂದೆಯೂ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೆ.

(ಮತ್ತು ರಕ್ಷವನ್ನು ತೋರಿಸುವನು)

ಬ.—(ನಗುತ) ಓಹೋ! ಇದು ಅಸಂಗಮಣಿಯಾದ ರಕ್ಷವೆ? ಇದಾಗಿ ಬಹಳ ಮಹಾಪಾಪದ ನಿನ್ನ ಅಜ್ಞಾನವಾದ ನನ್ನನ್ನು ಅಂಗೀಕಿಸಿದ್ದಾ ದವನಾತ್ರಕ್ಕೆ ನಾನು ನಿಂದೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆನು.

(ಮತ್ತು ಆ ರಕ್ಷವನ್ನು ಕೆಳಮುಖಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮರೆಮಾಡುವಳು)

ರಾ— ಅಲೆ ಸಂಪತ್ತಿ ಹಾಗೇ ಸ್ಥಾಣಕಂಬ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ

ಕಂ॥ ಪಳಗಳಾಸಮ ರಕ್ಷದ ಕಂ |

ಬಳಗಮಳಾವಳಮ್ ನಿನ್ನ ಸೊಕೆಯಾಗಿಮ ॥

ಳ್ಳಳಿಸಿಸಿಂಜಮಾಗಿ ನಿನ |

ನಿಳಿಯಮಾಸಮಾಯಮ ಮಿಂದೆಯ್ದಿಯೋ ॥ ೮೨ ॥

ಅಪ್ಪ—ಮಹಾಪಾಪದ ನಿನ್ನ ರಾಜಾಸನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದೆಂದೆ ಏನೆಸಗಬೇಕಾಗಿದೆ? ಅನ್ನು ನಾವು ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಪ್ರಾಣಿಗಳೂ

ನಿನ್ನೆಯೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು; ಅದರಿಂದ ನಮಗೆನ್ನು ಅರ್ಥಂಗಳ ಮೊದಲ ಮೊಗ್ಗು.

— ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ನಿನ್ನನ್ನು ಮೋಹಿಸಿದೇ ಗಂಡು.

ಮಾಲಾ — ಮೋಹಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ ಅಲ್ಲವೆ?

ರಾಮಾ —

"ಕಣ್ಣಾ ಮುಚ್ಚಾಲೆಯ ಆಟದಲ್ಲಿ ;!
ಕೈಗೆ ಬಳಿಯದಂತೆ ಮಾಯವು ನಡೆದಾಡುವೆಯಾ ?!
ಬಯಸಿದ ಪ್ರೇಮಮೂರ್ತಿಯೇ ,
ನ್ನ ಮನದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದಾಗಿನಿಂದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿಲ್ಲವಲ್ಲ ನೀ !

(ಮಾಲಾಳ ಕಡೆಗೆ.)

ಮಾಲಾ — ಮೋಹಕತೆಗೆ

ಮಾಲಾಳ ಮಾತು ಸತ್ಯ ! ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾತಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ! ಮೂಡಿದ ಆಶೆಯ ಮೊಗ್ಗು ಕಾಯಿ ಆಗಿ ಹಣ್ಣಾಗಿ ಕೊಳೆತು ಹೋಗಿ ಅಂತ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲೇ ಮೊಗ್ಗು ಮೊಗ್ಗಾಗಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಲಾ ಸಫಲಳಾಗಿದ್ದಳು !!

ಮಾಲಾಳ ಮಾತು ಮುಗಿಯ ಮುಂಚೆ ಮಾಲಾ

ಪಂಚಮಾಂಕ.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] —[illegible] ? [illegible]

[illegible] [illegible] ?

[illegible] —[illegible] (ಮಾಯವಾಗುವಳು)

[illegible] —[illegible] ?

[illegible] —[illegible] ಅವರ ಕಾಣದ ಹಾಗೆ [illegible]

[illegible] —[illegible] ಅವರ ಕಾಣದ ಹಾಗೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಾಯುವುದು.

[illegible] —[illegible], ಇದೊಂದು ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆಯಾ.

ಕಂ. [illegible] ಕಡಿಗಳ್ ಬಿಳಿದಿ |
[illegible] |
[illegible] |
[illegible] ॥ ೩ ॥

[illegible] — [illegible]) [illegible] ಇದೊಂದು ಯಾಂತ್ರಿಕವಾದ [illegible].

[illegible] —[illegible] ? [illegible] ಅವರ ಕಾಣದ ಹಾಗೆ ಅವರ ಮೇಲೆ [illegible] ಇದೊಂದು

ಕಂ. [illegible] |
[illegible] |
[illegible] |
[illegible] ॥ ೪ ॥

([illegible]) [illegible] ,

[illegible] —[illegible] ?

[illegible]

[illegible] (ಅಂಗಿ ತೆಗೆದು)

[illegible]

[illegible] — [illegible] (ಅಂಗಿ ಹಾಕಿ)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

(ಸ್ವಲ್ಪ ಪರಿಷ್ಕರಣ)

[illegible] ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ ಕಾಣಿಸುವೆನು. [illegible] ಮಾಡಿದ ಈ ಬಾಲ್ಯ [illegible] ಕಾರಣವಾಗಿರಬಹುದು.

[illegible] ಅವರ [illegible]

"[illegible]

ತ್ರಿಪದಿ [illegible] ||

[illegible] |

[illegible] ||"

[illegible]

(ಸಂಕೀರ್ತನೆ [illegible])

[illegible]

[illegible] ಸಿಗುವ [illegible] ಸಮೀಪ [illegible]

ಕಾಗೆ [illegible] |

[illegible] |

[illegible] ||

[illegible] ||

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಉಮಾ.— ಹೌದಾದರೆ,

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

(ಎಂದು ಅಣ್ಣಯ್ಯರೊಳಗೆ ಮಾತು)

[illegible]

[illegible] ! (ಮಾತು ಮುಗಿಸಿ ಹೊರಟಿದ್ದ)

(ಸ್ವಗತ ಹೇಳುವಂತೆ)

[illegible] ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಸಿಡಿಯುತ್ತಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮಾತೆಗೆ ಉಪಕಾರ ದ ವ್ಯಾಸನಾಗುವೆ !

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ತೆಂದು ನಾನು ಯೋಚಿಸಿದ್ದೆ. ಅದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೊಂದು ಕಾಲ
ಇವೆಲ್ಲ ಸಿಲೆಯ ಕಾಣಿಕೆಗಳೇ !

ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪ ! ಮಹಾಮಾಯೆ ನೀನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ
ದೊಡ್ಡವರೆಂದು ರಾಜ್ಯಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಾಸನಕ್ಕೆ, ಮತ್ತೆ ನೀನ್ನ
ನ್ನ ಆಗುವ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನವಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಸ
ಬಂದಿ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕಾದರೂ ಹೊಂದಿ ಅನುಭವಿಸಬೇಕೆಂದು ಬೆಗಾಯ
ಬೆಂಬೊಪಿನೆ !

ರಾಮ—ಪ್ರಿಯೆ ಮಾನವಜನ್ಮಕ್ಕೆಂದು ಬೊಂತಕ್ಕೆ ಅನ್ನಸಿಂದೆಯಲ್ಲ
ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆ ?

ಸೀತೆ ॥ ಸಂಸಾರಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಪಂಚಾತ್ಮಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳಾದ ನ್ನ ॥
ಕ್ಷೇಮಕಾಸಿದ್ದಾನಾ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಸುಖವೆಂಬ
ಕಾಣುವ ಭಾವನೆಯಂ ತಿಳಿದವರುಳ್ಳವನಾದ ಬೆಗಾಯಲ್ಲಾಕೊಂಡಿ ॥
ಅಳಿಯಿಸಿ ಸಂಚಿತ್ರ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕಳೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದ್ದಾಗ್ಗೆ ! ಸಂ ॥

ರಾಮ—ತಂದೆಯೇ ನೀನು ಹೀಗೆ ಬೆಗಾಯಿಸಕೂಡದು ; ಕ್ಷಣ
ದೊಡ್ಡ ಅಪ್ಪಣೆಯಾದವನ್ನು ಬೋಧಿಸು ಮೊಗಿಸ್ಥಿ ?

ರಾಮ—ಪಕ್ಷಾಸಿ ಕೇಳು—

ಸ್ಥ ॥ ಬೆಂಬಲಿಸಿ ದ್ವೇಷದವರ್ಗಾದಿಗಳು ಮೂಸಿ ಕ್ಷಾಂತಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿ
ಪಿರಿದಾಗಿ ಬೆಗಾಯಲ್ಲಾಕಿಕ್ಕಾಗಿ ಮೊಸಿದ್ದು ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ॥

---

*ದಾಗ ... ॥ ... ॥

ಪ್ರಿಯೆ ! ನಿನ್ನ ... ॥ ... ॥ ... ॥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ಸಿಂಹ ರೂಪ ಆಗಿರುವೆ ಯಾ.

[illegible] ಸ್ವಾಮಿಗಳು, ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ? ಇನ್ನು ಈ ಸೀರೆಯನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕು.

[illegible] ಸಿಂಹದ ಸ್ವರೂಪ ಕಾಣುವಂತೆ [illegible]

[illegible]—ಅಯ್ಯೆ ಮಹಾರಾಜನೆ ದಿವ್ಯಾಕೃತಿಯುಳ್ಳ ದೇವಿಯಂತೆ ಶೃಂಗಾರಕ್ಕೆ ಮೋಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಯುವತಿಯಂತೆ ನಿನಗೆ ಈ ಸೀರೆ ಈಗ ಬಹಳ ಕಳಾಹೀನವಾಯಿತು.

[illegible]—ಅದೇನಾಶ್ಚರ್ಯವೆಂದು? ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿರಿ.

[illegible]—ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಳಿದುಹೋದ ಅವರ್ಣಗಳು ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಸೀರೆಗಳ ಬಣ್ಣಗಳೆಲ್ಲವೂ ಬೆಳಗುವುವು. ಇನ್ನು ನಿನ್ನ ಮೈಯ್ಯನ್ನು ಸಹಿಸುವಾಗಿರುವುದು ನಿನ್ನ ಕಸ್ತೂರಿಯ ಪರಿಮಳ ಹೋಗಿ ಕಾಣಿಸುವುದು ನಿನ್ನ ಧ್ವನಿಯ ಬಂಗಾರದ ಅಂದಗೆಡುವ ನಿನ್ನ ಮುಖವೆಲ್ಲಾ ನಿನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ಇರುವುದು ಕಾಣುವುದು ಬೆಳಗುವುದು.

[illegible] ಕಾಗೆ ನಿನ್ನ ಮನೋಭಾವ ಬಹಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿತು.

[illegible]—ದೇವಿಯಾದ ಅನ್ನಪೂರ್ಣಾಂಬೆ ನಿನ್ನ [illegible]

[illegible] ಸಾಂ। ಸುಂದರಿ ಸಿದ್ಧಿಪ್ರದ ನಾ।
ಬಂದಿಯ ನಿನಿಯಾಕೆಯ ನಾ ಸಲ್ಲುವಾ ಬಾ॥
ಸ್ಥಾನದ್ಧಿಯ ಕೊಂಡೆಯಾದೆ।
ಸ್ಥಾನಿಯಾದೆ ಪ್ರಾಣದವನ್ನ ನಿಮಿಷೂ ರಸಮಂ [illegible]॥

[illegible]—ಕಾಣದೆ। [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ಕೆಳ್ಳದ್ದು.

[illegible]

[illegible]

[illegible] ಮಾಡು

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಸ್ತುತಿಪಾಠಕರು ಒಬ್ಬರು.—

ಕಂ॥ ಕಮಲಾಪಿಗತ್ರಿಯತ್ರಿಗೆ ।
ಹಿಮಕರನ ನಿಂದುಗೆ ಬುಧಂ ಬುಧಗೀ ಜಿಗಳಂ ॥
ಸಮರಿಸಿಂದಂತೆ ಕಂದಿಗೆ ।
ಸಮಸಿಸ್ಯೆ ಬೆಕಸು ನಿನಗೆ ಪರಿಸುವುದಿನ್ನೆಂ ॥ ೨೦ ॥

ಎರಡನೆಯವನು —

ವೃತ್ತ॥ ಸಮುನ್ನತನೆಂಬೀ ಘನಸ್ವನಕನಲ್ಲಿಯುಂ ಧೀರನೊಳ ।
ಸಮುಚ್ಚಿತಿಯೊಳಂತು ನೋಡೆ ಸ್ವಪಲಕ್ಷ್ಮಿ ನಿಸ್ಸ್ಥಿಯೂ ॥
ಹಿಮಾಚಲದೊಳಂ ಪಯೋನಿಧಿಯೊಳಂ ವಿಧಕ್ಕಾಂಬುವಾ ।
ಪಮರ್ತ್ಯಾವಿಯಂತಿರ್ಪ ರಿಂದಿನಲ್ಲರಂ ರಾಜಿಕಂ ॥ ೨೧ ॥

ಅಪ್ಪಯ್ಯನವರು,—(ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಬಂದಾ) ಎಲೆ ಸಖಿ ಭಾವ್ಯ ಭಾವ್ಯ ನಿನ್ನ ಮಗನು ಯುವರಾಜನಾದ್ದರಿಂದಲೂ ನಿನಗೆ ಮಹಾರಾಜನ ವಿಯೋಗ ತಪ್ಪಿದ್ದರಿಂದಲೂ ನಿನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತಲ್ಲವೆ ?

(ಎಂದೆನ್ನುವ ಮಾಮರು).

ಭಾವ್ಯ—ಎಲೆ ಸಖಿಯರಾ, ಈ ಸಂತೋಷವು ನನ್ನದೊಬ್ಬಳದೇ ಅಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮದೂ ಆಗಿದೆ. ಎಲೈ ಪತ್ನಿಗೆ, ನಿಮ್ಮ ಹಿರಿಯಾಯಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಬಾ.

ಆಯಿ.—ಒಳ್ಳೇದು ಆಗಲಿ. (ಎಂದು ಕೂಡಿಸು)

ರಾಜಾ.—ಪತ್ನಿಗೆ ನಿಲ್ಲುಸಿಲ್ಲು ; ಎಲ್ಲರೂ ಜೊತೆಯವರಾಗಿ ಬೀದಿಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗೋಣ.

ಸಾರ.—

ಕಂ॥ ಮಹಾಜೇಂದ್ರನ ಕೇಳಿ ನಿನ್ನಯ ।
ತನಯನ ಯುವರಾಜಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂ ನೋಳ್ಕುತ್ತಾಂ ॥

ನೆನೆದಪೆನಂದಮೆವರೂ ।
ಧನಿಯೊಳ್ ಪಟ್ಟಾಭಿಷಿಕ್ತನಾದರುಮೊಗಂ ॥ ೨೩ ॥

ರಾಜ.—ಈ ಪ್ರಕಾರ ತಮ್ಮನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾದ ಈ ಕುಮಾರನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿಂದ ಅಯೋಗ್ಯನಾದಾನು ?

ಸಾರ.—ಮಹಾರಾಜನೆ, ಮಹೇಂದ್ರನು ನಿನಗೆ ಇಷ್ಟಕ್ಕಿಂತಲೂ ಉನ್ನತನು ಸಂತೋಷವನ್ನು ಅನುಮಾಡಬೇಕು ?

ರಾಜ.—ಮಹಾತ್ಮನಾದ ದೇವೇಂದ್ರನು ನನ್ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗುವುದಾದ್ದೇ ನಾನು ಉನ್ನತನು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡಬಹುದು ?

ಸಾ.—ಆದರೂ ಈ ಭರತವಾಕ್ಯವು ನೆನಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರುವೆನು.

ಭರತವಾಕ್ಯ.—

ಕಂ॥ ಧರೆಯೊಳ್ಳರುಮೊಳ್ಳನೊ ।
ಭರದಿ ಪರಸ್ಪರವಿರುದ್ಧಭಾವದೊಳಿರ್ಪ್ಪ ॥
ಸಿರಿಸರಸತಿಯರ ಸಂಗಂ ।
ಸ್ಥಿರವಾಗುಗೆ ಸಜ್ಜನಕ್ಕೆಳೊಳ್ ನಿತ್ಯಮಿಂ ॥ ೨೪ ॥

(ಎಂದೆಲ್ಲರೂ ತೆರಳುವರು.)

ಪೈಶ್ಚ ॥ ಅವನಿಪತೀಂದ್ರನಾಮನ್ಯವಧೀಸಬಿದಂ ನರಸಿಂಹವರ್ಮ್ಮನೂ ।
ವಿಮಿತನುಮಿಂದಿನಿಸ್ಸರವಿಂದಸಭೀಸುತ ನಯ್ಯಗಾಸ್ತ್ರಾಂ ॥
ಪ್ರವಿಮಿತ ಕಾಳಿದಾಸಕವಿನಿರ್ಮಿತ ಸಂಸ್ಕೃತವಾಕ್ಯಮೋದರೀ ।
ಯುವ ನಿಧಿರಾಜಮೊಂದೆನಿಪ ಕನ್ನಡದೊಳ್ ಪದಿಂ ತೊಡಗಿರ್ಪ್ಪೆಂ ॥

ಪಂಚಮಾಂಕವು ಮುಗಿದುದು.

॥ ರಾಗ—ಸುರಟಿ ॥ ॥ಅಭಂಗ ॥

ಮಂಗಳಂ ಶಿವೇ । ಮಂಗಳೋತ್ತಮೇ ॥ ಪ ॥ ಮಂಗಳಂ ಭವೇ । ಮಂಗಳೈ ಭವೇ ॥ ಅ ॥ ಲಿಂಗಾಂಗಿಗೇ । ಜಲಜಾಂಬಿಗೇ । ಶರಭಂಗಿಗೇ । ಚಂಗಾರಿಗೇ ॥ ೧ ॥ ಸುಧಾಭಿಗೇ । ಶರಸ್ವತಿಗೇ । ಶರಾಣ್ಮಿಗೇ । ವರದೇವಿಗೇ ॥ ೨ ॥ ಭಾವಸಂಗ ಮಿ । ಕ್ಷೇಮಾಳ್ಳವಿಗೇ । ಭಾವಿಂಗಿಗೇ । ಸೋಮಸುಂದರಿ ॥ ೩ ॥

ಕಂ । ಶ್ರೀಪ್ರಭೋತ್ತಮ ಜಾವೋದ್ಭೀ ।
ಪತಿಯಾಂದಿದ ಲಿಂಗರಾಜನುತ್ಪಾಪಿಸೆ ಸ ॥
ನ್ನಮಕ್ರಮೋದ್ಭವಿಯಂ ।
ಶ್ರೀಕಮಲಾಪ್ರಿಂತರ್ಯಾಣಸ್ತ್ರಿಯಿಂ ಕನ್ನಡದೊಳ ॥

ಸಂ ಪೂ ಣ ಗೆ ಂ.

11970